

SAVJET RTCG

Ombudsman RTCG

Podgorica, 26. 08. 2022.

Predmet: Zapisnik i mišljenje ombudsmana, na prigovor od 12. 08. 2022. koji je dostavio **Media centar**.

Povod za dostavljanje prigovora je informacija o gledanosti RTCG u Dnevniku 2, emitovanom 03. 08. 2022. godine.

Podnosilac prijave je naveo:

U emisiji Dnevnik 2 od 3. avgusta i na portalu RTCG istoga dana objavljena je vijest o gledanosti sva tri kanala TVCG. Vijest je glasila ovako: "Televizija Crne Gore tokom jula bila je najgledanija TV stanica, pokazuju zvanični podaci o gledanosti. Prvi, drugi i parlamentarni program zbirno su privlačili najviše gledalaca, dok je emisija 'Dobro jutro Crna Goro' najgledaniji jutarnji program u zemlji. Time je nastavljen dobar trend koji bilježimo. Nedavno istraživanja snage brenda RTCG koje je sprovela agencija 'Damar' pokazalo je da raste povjerenje u javni servis. Takođe, istraživanje Građanske alijanse, kojim su obuhvaćeni manjinski narodi, pokazalo je da manjine od svih radio i TV stanica najviše vjeruju radiju i televiziji Crne Gore".

Vijest nije sadržala nijedan od onih podataka koji bi, prema Kodeksu novinar/ki Crne

Gore trebali da budu navedeni kada se saopštavaju rezultati istraživanja javnog mnjenja (Smjernica 2.5. Kodeksa), a to su broj ispitanika, datum sprovođenja istraživanja, identitet naručioca istraživanja, kao i postavljena pitanja. Neobjavlivanjem navedenih podataka, TVCG je prekršila i profesionalne standarde tačnost, objektivnost, kredibilnost i pravednost, koji su navedeno i

definisani u internom Pravilniku o programskim principima i profesionalnim standardima. Profesionalni standard 'tačnost' podrazumijeva, kako piše u Pravilniku, da "prenesena poruka mora da reflektuje tačne činjenice i ne smije navoditi na pogrešan zaključak". Profesionalni standard 'objektivnost' podrazumijeva, pored ostalog, da "pri izvještavanju treba izbjegavati sve što izaziva razumnu sumnju u objektivnost novinara ili nacionalnog javnog emitera". Profesionalni standard 'kredibilnost' podrazumijeva, uz ostalo, da "informativni programi moraju tačno da prenose događaje, podatke i izjave, omogućavajući gledaocima i slušaocima da sami formiraju stavove", kao i da su "novinari i urednici (su) odgovorni ne samo za ono što objave već i za ono što prećute a od interesa je za javnost". Profesionalni standard 'pravednost' podrazumijeva da "sve relevantne činjenice" moraju biti uključene u vijesti ili programske sadržaje. Ukazujemo na činjenicu da je istraživanje sa agencijom Damar sprovedeno u junu i nije se moglo odnositi na gledanost TVCG u julu. Takođe, u tom istraživanju nema podataka o gledanosti tri kanala TVCG pa ni to istraživanje nije izvor podataka. U javnoj komunikaciji povodom ovog pitanja na više puta postavljeno pitanje nismo dobili jasan odgovor od strane meandžementa RTCG.

Urednik Prvog programa Damir Ramović je odgovorio:

Vijest o gledanosti TVCG emitovana u drugom Dnevniku je tačna, a proizvod je istraživanja koje redovno sprovode Ipsos Stratedžik Marketing i Telekom Crne Gore, a koje RTCG plaća kao servis i nismo jedina medijska kuća koja ga ima.

Prema ugovoru koji je potpisan sa Ipsosom i Telekomom postoje određena ograničenja kojih smo dužni da se pridržavamo prilikom javnog objavljivanja rezultata istraživanja.

Isti servis sa tim relevantnim kućama već godinama se koristi u Javnom servisu i crnogorskim medijima i oni koji se bave tom oblasti upoznati su sa načinom funkcionisanja i ograničenjima koja donosi.

Stoga smatramo da prigovor nije utemeljen, jer smo se u objavi informacije pozvali na relevantne kuće, što Telekom i Ipsos jesu.

Takođe, u emitovanoj informaciji podsjetili smo se na istraživanje agencije Damar, koje je objavljeno u maju i nalazi se na portalu RTCG.ME i na sajtu OEBS-a, te na istraživanje NVO Građanska Alijansa iz jula ove godine.

ZAKLJUČAK OMBUDSMANA

Obaveza Javnog servisa je da se pridržava Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG, kao i Kodeksa novinara Crne Gore.

“Prilikom emitovanja rezultata ankete novinar mora da:

- a) da prednost činjenicama u odnosu na interpretaciju tih činjenica;
- b) objavi ime osobe ili organizacije koja je sprovela anketu kada je to relevantno, političko opredjeljenje, naziv sponzora, populaciju obuhvaćenu anketom, veličinu uzorka, period anketiranja, odnos odgovora i marginu greške.” (*član 20, Pravilnik o programskim principima i profesionalnim standardima*)

“Kada objavljuju rezultate agencija za ispitivanje javnog mnijenja, mediji treba da navedu broj ispitanika, datum sprovođenja istraživanja, identitet naručioca istraživanja, kao i pitanja postavljena u anketi.

Ako niko nije naručio istraživanje, mediji treba da istaknu da je ono sprovedeno na inicijativu same agencije.” (*Kodeks novinara Crne Gore, smjernice za načelo 2.5*)

Bez obzira na to što u predmetnom slučaju nije došlo do “lažnog” izvještavanja, što je moguće zaključiti iz dostupne dokumentacije, nepotpuna informacija ostavlja prostor gledaocima da steknu pogrešan utisak, te je samim tim zanemareno jedno od osnovnih načela programskih principa i profesionalnih standarda, *kredibilitet*.

“Informativni programi moraju tačno da prenose događaje, podatke i izjave, omogućavajući gledaocima i slušaocima da sami formiraju stavove. Novinari i urednici su odgovorni ne samo za ono što objave već i ono što prećute a od interesa je za javnost.” (**član 4, Programski principi i profesionalni standardi RTCG**)

Predlog Savjetu

Da se prigovor djelimično uvaži.

Ombudsmanka RTCG

Danijela Popović

